

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: PRŮŘEZOVÉ TÉMA

Samostatný předmět: Osobnostně sociální výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován v 5. a 8. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, v učebně hudební výchovy nebo ve školní družině.

Smyslem předmětu je pomáhat každému žákovi utvářet si životní dovednosti jako samostatnost, schopnost rozhodovat se, spolupracovat s druhými, poznávat lidi, odmítat manipulaci. Specifikou je, že se žáci učí dovednostem sami na sobě, na konkrétní žákovské skupině a učivem se stávají běžné situace každodenního života. Každý žák si sám hledá cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie a jsou využívány následující postupy.

Kompetence k učení

- motivujeme žáky, aby na základě vlastního sebepoznání dokázali odhadnout a zvolit vhodné způsoby učení, které budou používat
- vedeme žáky ke schopnosti propojovat získané zkušenosti a na základě toho se lépe orientovat v kolektivu i v sobě samém
- plánujeme, jak by si mohli žáci zdokonalit své učení, aby žáci mohli určit překážky, které mu brání v učení
- nabízíme porovnávání a pozorování svých výsledků, na základě kterých žáci dokáží vyvodit závěry pro svoji budoucnost

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace ve škole i mimo ni a motivujeme k přemýšlení o nich
- motivujeme k naplánování a promyšlení způsobů řešení problému, aby k tomu dokázali využít vlastní úsudek
- vedeme k samostatnému řešení problému a volíme vhodné způsoby řešení
- nabízíme vhodnou aplikaci znalostí a dovedností při řešení problémových situacích
- snažíme se o to, aby si žák uvědomil zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotil

Kompetence komunikativní

- nutíme žáky k formulování a vyjádření myšlenek v logickém sledu a vystižně
- snažíme se, aby žáci poslouchali promluvy ostatních, vhodně na ně reagovali a argumentovali
- zadáváme úkoly, v kterých porozumí běžně užívaným gestům, zvukům a způsobům chování, přemýšleli o nich a využívali je ve svém chování

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci ve skupině

- motivujeme žáky k tomu, aby dokázali přijmout novou roli ve skupině
- přispíváme k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- klademe důraz na respektování názorů ostatních
- předkládáme modelové situace, aby žáci dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- klademe důraz na respektování přesvědčení druhých
- klademe důraz na schopnost vcítit se do situace ostatních
- zadáváme úkoly, kde žáci odmítají útlak, hrubé zacházení a dokáží se proti němu postavit
- vedeme žáky k zodpovědné pomoci v krizových situacích

Kompetence pracovní

- zařazujeme problémy, kde žáci využívají získané zkušenosti v běžném životě
- klademe důraz na to, aby žáci dokázali činit zodpovědná rozhodnutí o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření
- předkládáme modelové situace, kde žáci pochopí podstatu, cíl a riziko podnikání a rozvíjí své podnikatelské myšlení

Předmětem se prolínají tato průřezová témata

MKV – Lidské vztahy

Důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

Význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého, lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

MKV – Etnický původ

Rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnosti lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.